

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 27/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av hänvisningsbestämmelserna i vissa social- och hälsovårdslagar till hänvisningar till förvaltningslagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 november 2003 en proposition med förslag till ändring av hänvisningsbestämmelserna i vissa social- och hälsovårdslagar till hänvisningar till förvaltningslagen (RP 129/2003 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Päivi Salo, social- och hälsovårdsministeriet
- forskare Marietta Keravuori, justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att bestämmelser som ingår i vissa social- och hälsovårdslagar och hänvisar till den allmänna förvaltningslagstiftningen som

ersatts med förvaltningslagen ändras till hänvisningar till förvaltningslagen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft samtidigt som förvaltningslagen, den 1 januari 2004.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning finner utskottet propositionen behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Målet har varit att koncentrera procedurbestämmelser om behandlingen av förvaltningsärenden till förvaltningslagen och att göra det så heltäckande som möjligt för att bestämmelser om samma sak inte ska behöva tas in i annan lag-

stiftning. Andra lagar bör inte heller i onödan innehålla hänvisningar till förvaltningslagen.

När lagstiftningen ses över bör det enligt propositionen göras en mera omfattande bedömning av om det fortfarande är motiverat att ha bestämmelser som avviker från förvaltningslagen. Regeringen föreslår att möjligheten att delge beslut i brev per post bibehålls i 45 § i socialvårdslagen. Bestämmelsen har inneburit en avvikelse från enskild delgivning enligt lagen om delgivning i förvaltningsärenden. I förvaltningslagen

föreskrivs mera begränsat om villkoren för bevislig delgivning. Enligt utredning till utskottet bör det i samband med mera omfattande justeringar som förvaltningslagen ger anledning till utredas om avvikelser från bevislig delgivning i 45 § 3 mom. i socialvårdslagen längre behövs.

Detaljmotivering

Barnskyddslagens 17 §. Utskottet framhåller att det i regel i samband med beslut bör ges anvisningar om rättelsemedel eller också ska besvärsguidans alltid fogas till beslutet när man har rätt att ansöka om rättelse eller söka ändring i det genom besvär. Enligt förvaltningslagens 48 § ska myndigheten ge upplysning också om besvärshinder och oöverklagbarhet som grundar sig på lag. Utifrån det ovan sagda kan en undantagsbestämmelse som grundar sig på behovsprövning inte anses lämplig med tanke på principen om en god förvaltning. Utskottet föreslår därför att underrättelse om möjligheterna att söka ändring bara vid behov stryks i 17 § 1 mom. i barnskyddslagen.

Mentalvårdslagens 23 §. När förvaltningslagen stiftades kompletterades jävsbestämmelserna med bestämmelser om avgörande av jävsfrågor och fortsatt behandling av ett ärende. Eftersom också de jävsbestämmelser i förvaltningslagen som inte nämnts här i den föreliggande propositionen lämpar sig för de situationer som avses i mentalvårdslagens 23 § behövs det för klarhetens skull en hänvisning till alla jävsbestämmelser i förvaltningslagen. Utskottet föreslår därför att det i mentalvårdslagens 23 § ska hänvisas till 27—30 § i förvaltningslagen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslagen godkänns enligt propositionen, men 17 § i det första lagförslaget och 23 § i det sjätte lagförslaget med följande ändringar:

Det första lagförslaget

17 §

Hörande samt underställning av beslut

Innan beslut fattas om omhändertagande av barn, placering i vård utom hemmet och upphörande av omhändertagande skall socialnämnden alltid, när det med beaktande av barnets ålder och utvecklingsnivå är möjligt, ta reda på barnets egna önskemål och egen åsikt om de aktuella lösningarna samt ge ett barn som fyllt 12 år, föräldrarna, vårdnadshavarna samt den som svarar för eller omedelbart före beredningen av ärendet har svarat för barnets vård och fostran tillfälle att bli hörd på det sätt som 34 § förvaltningslagen föreskriver om hörande. Den som skall höras på ett sätt som nämns ovan skall också på det sätt som förvaltningslagen föreskriver om bevislig delgivning, delges beslut om omhändertagande av barnet, placering i vård utom hemmet eller upphörande av omhändertagande (*utesl.*). Nämnden skall dessutom höra sakkunniga i fråga om barns uppväxt och utveckling.

Det sjätte lagförslaget

23 §

Jäv

I fråga om jäv för läkare som skriver en observationsremiss eller ger ett observationsutlåtande och för läkare som beslutar om intagning för vård tillämpas 27—30 § förvaltningslagen (434/2003). Den läkare som har utfärdat observationsremissen får inte ge observationsutlåtande. Den läkare som har utfärdat observationsremissen eller givit observationsutlåtandet får inte besluta om intagning för vård.

Helsingfors den 3 december 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löf /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd
ers. Jaana Ylä-Mononen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.